

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia täienduskoolituskeskus
Õppekavarühm: Muusika- ja esituskunstimid

Kursus

Noodigraafika tarkvara

Maht: 24 t kontaktõpet ja 12 t iseseisvat tööd

Aeg: 7.-8. ja 14.-15. septembril 2024

Koht: Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

Õppekeel: eesti keel

Lektor **Maksim Štšura**

Sihtgrupp: muusikaõpetajad, kes vajavad tänapäevaseid teadmisi ning uusi oskusi digitehnoloogia kasutamiseks pedagoogilises tegevuses.

Kursus viiakse läbi Haridus- ja Teadusministeeriumi riikliku koolitustellimuse ESF programmi „**Täiskasvanuhariduse arendamine ja mitteformaalsete õppimisvõimaluste pakkumine**“ raames Euroopa Liidu kaasrahastuse toel.

Kursus on osalejatele TASUTA

Õpperühma suurus 20

Registreerimine kuni 4. septembrini aadressil sise.eamt.ee/tk

Kuidas registreerida?

- Registreerige ennast EMTA siseveebi kasutajaks, täites vastava vormi kõik väljad ja vajutades seejärel nupule „Salvesta“.
- Sisenege kasutaja ja parooliga keskkonda.
- Valige avanevast menüüst soovitud kursus ning vajutage „Registree-run“, ekraanile ilmub tekst „Täna, olete kursusele registreeritud!“.

Kursuse eesmärk on anda ülevaade enim kasutatavatest noodigraafika tarkvaradest, nende kasutusstsenariumidest ning võimalikust rakendamisest loome-, õpetamis- või uurimistegevuses. Kursus on jaotatud teoreetiliseks ja praktiliseks osaks ning koosneb neljast õppepäevast.

Kursuse sisu ja käsitletavat teemasid

Esmalt tutvustatakse osalejatele noodigraafika tarkvara ajalugu ning laiemaid kategooriaid. Selgitatakse installeeritavate ning veebipõhiste tarkvarade erinevusi ning rõhutatakse mõlema tüübi plusse ja miinuseid. Käsitletakse selliseid tarkvarasid nagu Dorico, Sibelius, Finale, MuseScore, Noteflight, Flat, Notion, StaffPad, Soundslice, LilyPond ja teised programmid. Lisaks tutvustatakse noodigraafika tarkvarade peamisi funktsionaalsusi ja kasutusstsenariumeid eri seadmetes.

Põhimõtteliselt on käsitletav materjal jagatud kolme teemagrupi:

1. Tasuliste, installeerimist nõudvate tarkvarade praktiline tutvustus Dorico näitel.
2. Tasuta, installeerimist nõudvate tarkvarade praktiline tutvustus MuseScore näitel.
3. Veebipõhiste tarkvarade praktiline tutvustus Flat'i näitel.

Lähemalt kursuse raames käsitletavatest teemadest:

1. Noodigraafika tarkvara lühiajalugu ning olulisemad programmid, mis on hetkel saadaval (Finale, Sibelius, Dorico, MuseScore, StaffPad, Notion, LilyPond, Noteflight, Flat).
2. Ülevaade seadmetest, mille abil saab igat tarkvara kasutada (sülearvutid, tahvelarvutid, nutiseadmed).
3. Litsentside eri kategooriad (tasuta, tasulised, katseperioodid).
4. Noodigraafika tarkvara loogika (tööriistapõhine loogika, muusika graafiline või semantiline olemus eri programmide lõikes).
5. Kuidas sisestada informatsiooni noodiprogrammi? Erinevad vahendid: hiir, QWERTY-klaviatuur, MIDI-klaviatuur, elektrooniline pliiats, formaat MusicXML, OMR ehk optiline noodituvastus.
6. Kaks printsiipi: vältus enne kõrgust ning kõrgus enne vältust.
7. Kuidas noodigraafika tarkvara esitab selle abil kirja pandud muusikat? Sünteetilised pillid ning helinäidiste hoidlad, eraldiseisvad mängijad (*Note Performer*).
8. Seosed noodigraafika tarkvara ning helitööjaama vahel (Digital Audio Workstation).
9. Kirjatüübid, formaadid ning "vaikimisi sätete türannia".
10. Noodigraafika tarkvara ja suurimad kirjastused (koostöö ning ärilised suhted).
11. Noodigraafika tarkvara ja haridus.
12. Valdkonnasisene vaade ning edasised arengusuunad.

13. Seosed veebipõhiste noodiraamatukogudega (nkoda, *Henle Library App*, Newzik).
14. Kasutusstsenaariumid (heliloojad, interpreedid, õpetajad).

Teemad	Kontakt-tunnid	Iseseisev töö
Noodigraafika tarkvara ajalugu, hetkeseis ning tulevased väljavaated	6	4
Võimaluste ja funktsioonide täpsem tutvustus kolme programmi näitel (Dorico, MuseScore, Flat)	6	4
Töötuba: teooria ja praktika ühendamine	6	4
Iseseisvalt valminud väljundite läbi vaatamine ja arutelu	6	
Kokku	24	12

Kursusel osalemiseks vajaminev tark-ja riistvara:

- Isiklik sülearvuti (Windows või macOS), kuhu on võimalik tarkvara paigaldada.
- Isiklik nutitelefon (Android või iOS), kuhu on võimalik tarkvara paigaldada).
- Vähemalt ühe noodigraafika tarkvara konto (ei pea olema tasuline).
- Slaidiesitlustarkvara kasutamise võimalus.
- Võimalus konverteerida pdf-failid jpeg-failideks (teised faililaiendused on ka võimalikud, vajalik on nende kokkusobivus valitud slaidiesitlustarkvaraga).

Õpiväljundid

Kursuse edukal läbimisel on osaleja võimeline:

- ära tundma, milline noodigraafika tarkvara on talle kasulik;
- kasutama edukalt noodigraafika tarkvara oma loome-, õpetamis- või uurimistegevuses;
- ühendama noodigraafika tarkvara teiste platvormidega, näiteks e-õppekeskkond või slaidiesitlustarkvara.

Õppevormid ja õppetöö korraldus

Kursus jaguneb neljaks päevaks. Esimesel päeval tutvustatakse osalejatele ülevaatlikult noodigraafika tarkvara ning sellega seonduva tehnoloogia ajalugu ning hetkeseisu, süvenedes ülaloodud teemadesse. Teisel päeval tutvustatakse lähemalt kolme tarkvara (Dorico, MuseScore, Flat) funktsioone,

iseärasusi ning kasutusstsenaariume. Kolmandal päeval toimub seminar, kus on võimalik koos katsetada tutvustatud vahendeid ning arutada läbi nii väljakutsed kui lahendused. Neljandal, kursuse viimasel päeval, vaatame koos läbi kursuse raames valminud iseseisvad tööd. Iseseisva töö täpne iseloom sõltub iga osaleja erialast ning eelnevast kogemusest, kuid üldine formaat on selline: kasutades enda valitud noodigraafika tarkvara valmistada ette lühike noodinäide ning eksportida see pdf-failiks ja/või samuti enda valitud pildilaiendusformaadis failiks (nt JPEG/PNG) seejärel manustada dokument veebilehele, e-õppekeskkonda ja/või slaidiesitlusse.

Kursuse lõpetamise tingimused:

- osalemine õppetööl vähemalt 70% ulatuses;
- sooritatud kodu- ja iseseisvad tööd.

Lõpetamisel väljastatavad dokumendid

Kursuse lõpetajale väljastatakse EMTA täienduskoolituse tunnistus koos hinnetelehega.

Maksim Štšura

Maksim Štšura on Eesti pianist, helilooja ja muusikateadlane. Ta on omandanud bakalaureusekraadi *cum laude* Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias prof. Ivori Ilja klaveriklassis ning magistrikraadi ja artisti diplomi Londoni Kuninglikus Muusikakolledžis (*Royal College of Music*) prof. Gordon Fergus-Thompsoni klaveriklassis. Aastal 2020. kaitses Maksim RCM-is doktoritöö teemal „Translating Twenty-First-Century Orchestral Scores for the Piano: Transcription, Reduction and Performability“. Alates 2020. aasta septembrist töötab Maksim kammermuusika, klaveri ja muusikaajaloo lektorina Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias.

[Maksim Štšura | \(interpreet.ee\)](#) [Štšura, Maksim | Eesti Muusika Infokeskus \(emic.ee\)](#)

EMTA õpikeskkond

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiat peetakse üheks kõige funktsionaalsemaks muusikaõppeasutuseks Euroopas. Akadeemial on kaks õppehoonet: üks väga moodne ja teine keskaegne. Kaasaegne õppehoone – 13 500 m² suurune ehitis – asub Tallinna kesklinnas, lavakunsti osakonna renoveeritud hoone asub aga Toompeal, mille lugu ulatub tagasi 14. sajandisse.

2019. aastal avas muusika- ja teatriakadeemia uue kontserdi- ja teatrimaja. 6000-ruutmeetrise keskuse südameks on maailmatasemel akustika ja väga heade tehniliste võimalustega 482 istekohaga kontserdisaal, mis sobib suurepäraselt klassikalise muusika, aga ka muude muusikastiilide esitamiseks. Lisaks asub kontserdi- ja teatrimajas 130 pealtvaatajat mahu-

tav *black box*, mida kasutavad eelkõige lavakunsti ja kaasaegsete etenduskunstide tudengid ning džässmuusikud. Viiekordsesse hoonesse rajati ka multimeediakeskus ning džässi ja varajase muusika õppeklassid. Virtuaalsete meistriklasside ja kontsertide läbiviimiseks on sisse seatud kaks LoLa (*Low Latency Audio Visual Streaming System*) viitevaba heli ja video ülekandetehnoloogiaga õppeklassi.

Akadeemias asub 150-kohaline kammersaal, kuni 77 õpilasele mõeldud suur auditoorium, 40-kohaline barokkoreliga proovisaal, ooperistuudio, elektroonilise muusika- ja helistuudio, raamatukogu ja kohvik. Lisaks on kasutusel üle 90 õppe- ja harjutusklassi, sh arvutiklass.

EMTA arendab koostööd teiste Eesti ülikoolide ning paljude maailma muusika- ja teatrikõrgkoolidega. 2022. aastal pääses EMTA juba kolmandat aastat järjest mainekasse rahvusvahelisesse kõrgharidusasutusi järjestavas edetabelisse [QS World University Rankings](#), kajastudes esituskunstide valdkondlikus pingereas 51–100 positsioonil kõrvuti Kölni, Leipzigi ja Budapesti muusikakõrgkoolidega.